1.

2043-0453/0

MINISTERE DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT COMME ENSEMBLE CERTAINES PARTIES DES MAISONS SISES RUE AUX LAINES, 1, 7 ET 9 A BRUXELLES.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 22 et 23;

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 25 mars 1999 entamant la procédure de classement comme ensemble des façades et des toitures ainsi que de certaines parties des intérieurs des maisons sises rue aux Laines 1, 7 et 9 à Bruxelles;

Vu l'avis du collège des bourgmestre et échevins de la Ville de Bruxelles émis le 10 juin 1999;

Vu l'avis de la Commission royale des monuments et des sites émis le 20 décembre 2000;

Considérant que les propriétaires n'ont pas émis d'observation dans le délai prévu par l'article 20 de l'ordonnance du 4 mars 1993;

Sur la proposition du Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et du Secrétaire d'Etat chargé des Monuments et Sites,

ARRETE:

MINISTERIE VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT BESCHERMING ALS GEHEEL VAN BEPAALDE DELEN VAN DE HUIZEN GELEGEN WOLSTRAAT 1, 7 EN 9 TE BRUSSEL.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid op de artikelen 22 en 23;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 25 maart 1999 houdende instelling van de procedure tot bescherming als geheel van de gevels en bedaking en van bepaalde delen van het interieur van de huizen gelegen Wolstraat 1, 7 en 9 te Brussel;

Gelet op het advies van het college van burgemeester en schepenen van de Stad Brussel uitgebracht op 10 juni 1999;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen uitgebracht op 20 december 2000;

Overwegende dat de eigenaars geen opmerkingen hebben meegedeeld binnen de termijn opgelegd in artikel 20 van de ordonnantie van 4 maart 1993;

Op de voordracht van de Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en van de Staatssecretaris belast met Monumenten en Landschappen,

BESLUIT:

GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE • COLLEGE VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE • CHANCELLERIE

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING • COLLEGE VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE • KANSELARIJ

Article 1er - Sont classées comme ensemble les façades et les toitures ainsi que certaines parties des intérieurs : le passage couvert et la cheminée du salon au 1er étage du n° 7 et les vestibules et cages d'escalier des nos 7 et 9, des maisons sises rue aux Laines 1, 7 et 9 à Bruxelles, connues au cadastre de Bruxelles, 8e division, section H, 6e feuille, parcelles nos 1018 b et 1015 d, en raison de leur intérêt historique et artistique, précisé dans l'annexe I du présent arrêté.
La délimitation de l'ensemble est reprise sur le plan figurant à l'annexe II du présent arrêté.

Art. 2 - La zone de protection relative à l'ensemble décrit dans l'article 1er comprend les voiries, parties de voiries, ainsi que l'ensemble des parcelles ou parties de parcelles reprises dans le périmètre délimité sur le plan figurant à l'annexe II du présent arrêté.

Art. 3 - Le ministre qui a les monuments et sites dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles, le 19 -07- 2001

Par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Rénovation urbaine et de la Recherche scientifique,

François-Xavier de DONNEA

Le Secrétaire d'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale chargé de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites et du Transport rémunéré des personnes,

Willem DRAPS

Artikel 1 - Worden beschermd als geheel de gevels en bedaking alsook bepaalde delen van het interieur: de overdekte doorgang en de schouw in het salon op de 1ste verdieping van nr. 7, de vestibules en trappenhuizen van nr. 7 en 9, van de huizen gelegen Wolstraat 1, 7 en 9 te Brussel, bekend ten kadaster te Brussel, 8ste afdeling, sectie H, 6de blad, percelen nrs 1018 b en 1015 d, wegens hun historische en artistieke waarde, zoals nader bepaald in bijlage I van dit besluit.
De afbakening van het geheel wordt aangeduid op het plan in bijlage II van dit besluit.

Art. 2 - De vrijwaringszone met betrekking tot het in artikel 1 vermelde geheel omvat de wegen, gedeelten van de wegen alsook het geheel van de percelen of gedeelten van de percelen opgenomen in de omtrek zoals afgebakend op het plan in bijlage II bij dit besluit.

Art. 3 - De minister bevoegd voor de monumenten en landschappen, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 19 -07- 2001

Door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

De Staatssecretaris bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer van Personen,

GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE - COLLÈGE RÉUNI DE LA COMMISSION COMMUNAUTAIRE COMMUNE - CHANCELLERIE

10 -09- 2001

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING - VERENIGDE COLLEGE VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE - KANSELARIJ

ANNEXE I A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT COMME ENSEMBLE CERTAINES PARTIES DES MAISONS SISES RUE AUX LAINES, 1, 7 ET 9 A BRUXELLES

Réf. cadastrale : Bruxelles, 8e division, section H, 6e feuille, parcelles nos 1018 b et 1015 d

Description sommaire

N° 1.
Cette maison de style néoclassique a été construite pour le duc Prosper-Louis d'Arenberg, propriétaire de grands terrains dans la rue, sur des plans dressés en 1850 par l'architecte Mélot.
La façade à rue, enduite et peinte, compte deux niveaux et quatre travées. Elle est rythmée horizontalement par le soubassement en pierre bleue, les refends du rez-de-chaussée, les bandeaux et l'entablement classique. Les baies rectangulaires sont à chambranle à filets au premier; au rez-de-chaussée, elles sont protégées par des contrevents. La maison est couverte d'un toit en bâtière, éclairé d'une lucarne vers l'avant.
La façade arrière, bordée par une cour anglaise, est pourvue d'une annexe en retour dans la travée droite. Traitée sobrement, elle est couverte d'un enduit et percée de trois travées de baies de format et de largeur différents.

Nos 7 et 9.
Elevées pour un même propriétaire selon des plans de 1832, cet ensemble de deux maisons jumelées néoclassiques comprend une maison bourgeoise (n° 9) et un hôtel de maître, plus large (n° 7). Les façades comptent chacune trois travées et trois niveaux sous un niveau d'entablement couronné d'une corniche continue à mutules. Percées de baies rectangulaires, les deux façades étaient à l'origine d'aspect semblable, couverte d'un enduit lisse, au-dessus d'un rez-de-chaussée traité en niveau de soubassement à refends. Les châssis sont en bois, anciens.
Au début du XXe siècle, un décor néo-Louis XVI a été ajouté au n° 9.

Au n° 7, une porte cochère ouvre sur un passage cocher, menant par une porte latérale au vestibule et à la cage d'escalier centrale. L'escalier tournant, suspendu, en bois, est éclairé par une petite verrière en forme de coupole octogonale. Au 1er étage, l'ancien salon donnant sur la rue conserve une imposante cheminée en marbre gris avec piédroits à volute et griffe de lion dans laquelle a été inséré plus tard un ensemble en métal à décor doré comprenant rétrécissement, dalle de foyer et pare-feu.
La façade arrière, enduite, est ajourée de trois travées de baies surbaissées, dont le rythme inégal correspond à celui des baies en façade avant.

La décoration intérieure du n°9 a été en partie revue au début du XXe siècle, probablement en même temps que la façade fut remise au goût du jour.
L'entrée du n° 9 se fait par une porte piétonne ouvrant sur un vestibule coupé par une porte à deux vantaux garnis de vitraux. Une mosaïque couvre le sol. L'escalier à volées droites présente au rez-de-chaussée un départ de rampe en bois sculpté de motifs végétaux; celui de l'étage est en bois tourné.

GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE
CHANCELLERIE
COLLÈGE RÉUNI DE LA COMMISSION COMMUNAUTAIRE COMMUNE

Sur la façade arrière, enduite, sont greffées d'importantes annexes, résultant en partie d'agrandissements.

Intérêt présenté par les biens selon les critères définis à l'article 2, 1° de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier

Intérêt historique et artistique

Ces trois maisons d'esprit néoclassique s'intègrent dans l'alignement des hôtels de maître plus anciens bordant le côté impair de la rue. Leur architecture sobre illustre une des dernières phases de transformation de l'ensemble aristocratique de la rue aux Laines. Ainsi, à la même époque où il contruisit le n° 1 rue aux Laines, l'architecte Mélot effectua la transformation des anciennes maisons patriciennes des n°s 3 et 5 en hôtels de maître d'allure néoclassique.

Cet ensemble témoigne du riche passé historique de la rue, lieu de résidence favori des grandes familles de la noblesse depuis le XVIe jusqu'au XIXe siècle.
Sa protection garantira la pérennité d'une rue formant un ensemble d'une grande cohérence et unique à Bruxelles, et bénéficiant déjà en grande partie d'une mesure de classement.

Vu pour être annexé à l'arrêté du 19 -07- 2001

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Rénovation urbaine et de la Recherche scientifique,

François-Xavier de DONNEA

Le Secrétaire d'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale chargé de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites et du Transport rémunéré des personnes,

Willem DRAPS

10 -09- 2001

GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE • COLLÈGE RÉUNI DE LA COMMISSION COMMUNAUTAIRE COMMUNE •
CHANCELLERIE

V.9909

BIJLAGE I VAN HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT BESCHERMING ALS GEHEEL VAN BEPAALDE DELEN VAN DE HUIZEN GELEGEN WOLSTRAAT 1, 7 EN 9 TE BRUSSEL.

Kadastrale gegevens: Brussel, 8ste afdeling, sectie H, 6de blad, percelen nrs 1018 b en 1015 d

Beknopte beschrijving

Nr. 1.
Dit enkelhuis in neoclassicistische stijl werd opgetrokken volgens de plannen van architect Mélot uit 1850, in opdracht van hertog Prosper-Louis d'Arenberg, die eigenaar was van grote stukken grond in deze straat.
Het pand telt twee bouwlagen en vier traveeën. De voorgevel is bepleisterd en beschilderd en horizontaal geritmeerd door de arduinen plint, de schijnvoegen op de begane grond, de lijsten en het klassieke hoofdgestel. De rechthoekige muuropeningen hebben een geriemde omlijsting op de verdieping; op de begane grond worden ze beschermd door luiken. Het zadeldak wordt verlicht door een dakkapel vooraan.
De achtergevel, met *cour anglaise*, heeft een uitspringend, aangebouwd gedeelte in de rechter travee. De sobere gevel is bepleisterd en in drie traveeën voorzien van muuropeningen van ongelijke vorm en breedte.

Nr. 7 en 9.
Deze twee gekoppelde neoclassicistische huizen werden in 1832 voor eenzelfde eigenaar gebouwd. Het gaat om een burgerwoning (nr. 9) en een breder herenhuis (nr. 7). De huizen tellen ieder drie bouwlagen en een mezzanino en drie traveeën onder een kroonlijst met klossen. De lijstgevels worden verlicht door rechthoekige muuropeningen. Oorspronkelijk waren ze gelijkaardig en bedekt met een vlakke pleisterlaag op een gebosseerde onderbouw. De houten kozijnen zijn van oudere datum.
In het begin van de 20ste eeuw kreeg de gevel van nr. 9 een decor in Lodewijk XVI-stijl.

Bij nr. 7 leidt een inrijpoort naar een overdekte doorgang met zij-ingang die toegang verleent tot de vestibule en het centrale trappenhuis. Deze wordt verlicht door een kleine glaskap in de vorm van een achthoekige koepel en bezit een houten vrijhangende wenteltrap. Op de eerste verdieping bezit het voormalig salon aan de straatkant een imposante schouw in grijs marmer, met schouwwangen die versierd zijn met voluten en leeuwenklauwen. Later werd in de mantel een geheel van metaal met verguld decor aangebracht, bestaande uit een vernauwde schouwhaard, een haardplaat en een haardscherm.
De bepleisterde achtergevel wordt in drie traveeën door steekbogige vensters verlicht, waarvan het ongelijke ritme aan dat van de muuropeningen op de voorgevel beantwoordt.

De decoratie van nr. 9 werd deels gewijzigd in het begin van de 20ste eeuw. Dit ging vermoedelijk gepaard met een aanpassing van de gevel aan de smaak van die tijd.
De deur van nr. 9 leidt naar een vestibule, die in twee is verdeeld door een vleugeldeur met glasramen. De vloer is bedekt met een mozaïek. De rechte steektrap heeft op de begane grond

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING
COLLEGE VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
KANSELARIJ

een houten, met vegetale motieven gebeeldhouwde trappaal; die van de eerste verdieping is in gedraaid hout.
Tegen de bepleisterde achtergevel zijn aanzienlijke bijgebouwen aangebouwd, die grotendeels het resultaat van uitbreidingen zijn.

Waarde van de goederen volgens de maatstaven vastgesteld in artikel 2, 1° van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed:

Historische en artistieke waarde

Deze drie huizen in neoclassicistische stijl sluiten aan op de rooilijn van de oudste herenhuizen aan de oneven zijde van de Wolstraat. Hun sobere architectuur illustreert één van de laatste verbouwingsfasen van het aristocratisch geheel van de Wolstraat. Zo verbouwde architect Mélot, ten tijde van de constructie van de Wolstraat 1, de oude patriciëswoningen nr. 3 en 5 tot herenhuizen met neoclassicistische allure.

Het geheel getuigt van het rijke historische verleden van de straat, die van de 16de eeuw tot de 19de eeuw de favoriete verblijfplaats van de adel was.
De bescherming waarborgt het voortbestaan van een straat die een architecturaal coherent en voor Brussel uniek geheel vormt dat al grotendeels gevrijwaard is.

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 19 -07- 2001

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

François-Xavier de DONNEA

De Staatssecretaris bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer van Personen,

Willem DRAPS

10 -09- 2001

V.9909

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING
KANSELARIJ
VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

ANNEXE II A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT COMME ENSEMBLE CERTAINES PARTIES DES MAISONS SISES RUE AUX LAINES 1, 7 ET 9 A BRUXELLES.

BIJLAGE II VAN HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT BESCHERMING ALS GEHEEL VAN BEPAALDE DELEN VAN DE HUIZEN GELEGEN WOLSTRAAT 1, 7 EN 9 TE BRUSSEL.

DELIMITATION DE L'ENSEMBLE ET DE LA ZONE DE PROTECTION

AFBAKENING VAN HET GEHEEL EN VAN DE VRIJWARINGSZONE

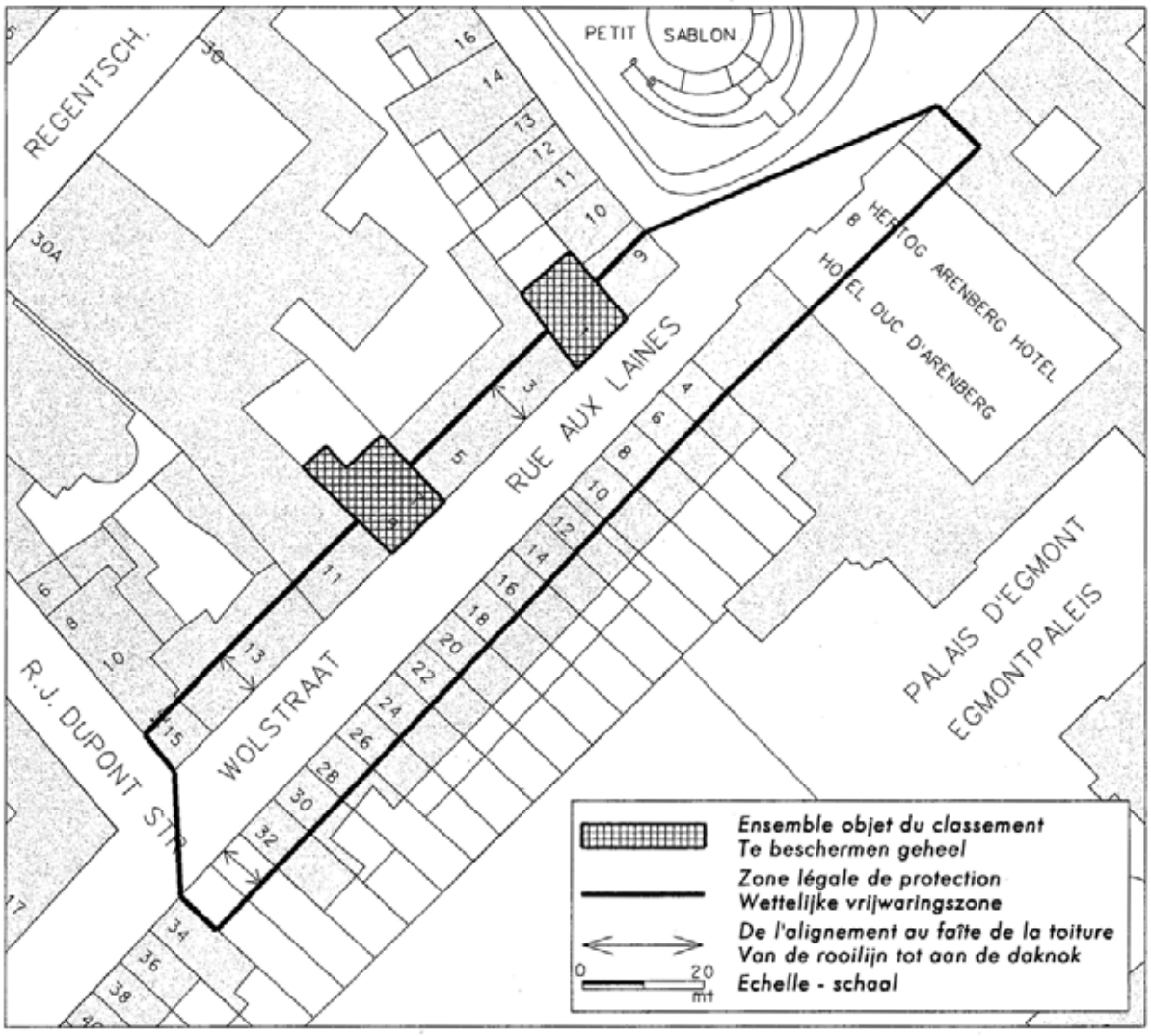

Vu pour être annexé à l'arrêté du 19 -07- 2001

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Rénovation urbaine et de la Recherche scientifique,

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 19 -07- 2001

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

François-Xavier de DONNEA

Le Secrétaire d'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, du Transport rémunéré des personnes,

De Staatssecretaris bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer van Personen,

10 -09- 2001

Willem DRAPS

GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE • COLLÈGE RÉUNI DE LA COMMISSION COMMUNAUTAIRE COMMUNE • CHANCELLERIE

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING • VERENIGDE COLLEGE VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE • KANSELARIJ